

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра професійної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

 Вікторія КРИКУНОВА

«26» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Професійний розвиток викладача

	(назва навчальної дисципліни)
освітній рівень	магістр
	(бакалавр, магістр)
спеціальність	015 «Професійна освіта»
	(шифр і назва спеціальності)
спеціалізація програма)	(освітня «Професійна освіта (Економіка)»
	(назва спеціалізації)
факультет	економічний
	(назва факультету)

Робоча програма дисципліни **«Професійний розвиток
викладача»**

(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

«Професійна освіта»,

спеціальністю

015 «Професійна освіта»

(назва освітньої
програми)

(шифр і назва спеціальності)

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Роман Чепок, доцент кафедри професійної освіти, к.пед.н, доцент

Інна Варнавська, доцент кафедри професійної освіти, к.пед.н, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри професійної освіти

Протокол від „ 26 ” _____ серпня 20 22 року № 1

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності

Протокол від „ 26 ” _____ серпня 20 22 року № 1

Затверджено на Вченій раді факультету економічного

Протокол від „ 26 ” _____ серпня 20 22 року № 1

Завідувач кафедри професійної освіти

(підпис)

Роман ЧЕПОК

(прізвище та ініціали)

„ 26 ” _____ серпня 20 22 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6 / 6	Галузь знань 01. Освіта	Обов'язкова	
Змістових частин – 2/2	Спеціальність: Професійна освіта (Економіка)	Рік підготовки:	
Індивідуальне науководослідне завдання: <i>Підготовка презентації із актуальних питань</i>		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 180/180		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год самостійної роботи студента – 4 год	Освітній рівень: другий (магістерський)	2-й	2-й
		Лекції	
		30 год.	22 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	22 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		120 год.	136 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю:			
іспит	іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 60 год до 120 год, для заочної форми навчання – 44 год до 136 год

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Професійний розвиток викладача» для майбутніх магістрів економістів є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та економіки, забезпечення якості освіти. Для забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників необхідно виконати завдання з:

-удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту (у разі його наявності);

-набуття особою досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності та/або професії, та/або займаної посади;

-формування та розвитку цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей тощо.

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання та розуміти фундаментальні та прикладні аспекти наук про освіту та економіку.

вміти:

- абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати.
- шукати, обробляти й аналізувати інформації з різних джерел.
- спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- свідомо та соціально відповідально діяти на основі етичних міркувань та принципів академічної доброчесності
- проводити дослідження на відповідному рівні та презентувати результати.
- уміти використовувати сучасні інформаційні технології та ресурси у професійній, інноваційній та/або науковій діяльності.
- уміти ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтовуючи й узагальнюючи інформацію для фахівців та широкого загалу.
- критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей і застосовувати одержані знання, уміння і навички для вирішення практичних завдань і проблем у галузі освіти та економіки.
- обґрунтувати напрями діяльності та інструменти управління в умовах глобалізації і уміти зв'язати їх з базовими знаннями і теоріями.
- розуміти тенденції в освіті, структуру й цілі освітніх систем та бути в змозі визнавати їх потенційні наслідки.
- розпізнавати та реагувати на різноманітність студентів і складності освітнього процесу.
- використовувати електронне/дистанційне навчання та інтегрувати його в освітнє середовище.
- викладати та використовувати сучасні інформаційні технології та економіко-математичні методи і моделі для рішення експериментальних і практичних завдань, економічного управління діяльністю підприємства, дослідження економічних і соціальних процесів.
- використовувати знання, уміння і навички в галузі теорії і практики викладання економіки.
- застосовувати у викладацькій діяльності наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економіці.
- розробляти та викладати методики впровадження результатів наукових досліджень та пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності.
- професійно комунікувати в сфері педагогіки та економіки
- діяти з дотриманням етичних норм, цінувати індивідуальне і культурне різноманіття, дотримуватися у професійній діяльності принципів толерантності, діалогу і співробітництва.
- вибирати і використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій у педагогічній та економічній діяльності.
- організувати освітній процес (співпрацю в команді), керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати контроль і моніторинг результатів діяльності.
- використовувати освітні технології і забезпечувати їх навчально-методичний супровід з метою створення сприятливого освітнього середовища.
- формулювати нові гіпотези та наукові задачі в сфері економіки, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розвитку на основі наявного ресурсного потенціалу.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістова частина 1. Вища освіта в Україні

Тема 1. Концептуальні напрями вищої освіти в Україні

Тема 2. Дидактичні основи підготовки кадрів у системі вищої школи.

Тема 3. Організація навчального процесу в системі підготовки кадрів.

Тема 4. Методики викладання навчальних дисциплін на організаційних формах навчання.

Тема 5 Професійна майстерність викладача

Змістова частина 2. . Розвиток професійних компетентностей викладача закладу вищої освіти..

Тема 5. Самооцінка професіоналізму педагога: сучасні вимоги.

Тема 6. Загрози та фейки: Підвищуємо власну медіаграмотність

Тема 7. Компетентісний підхід в освіті: ідеологія та проблеми реалізації

Тема 8. Міжнародні наукометричні бази даних. Публікація у журналах Scopus та Web of Science

4. Структура навчальної дисципліни

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість					балів
			годин					
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР		
Частина 1.								
Змістова частина 1: Вища освіта в Україні								
1	Тема 1	Концептуальні напрями вищої освіти в Україні	4		4	20	6	
	Тема 2	Дидактичні основи підготовки кадрів у системі вищої школи.	4		4	10	6	
2	Тема 3	Організація навчального процесу в системі підготовки кадрів.	4		4	10	6	
3	Тема 4	Методики викладання навчальних дисциплін на організаційних формах навчання.	4		4	10	6	
4	Тема 9	Професійна майстерність викладача	4		4	10		
5	ПК ЗЧ 1					1	9	
Разом за змістовим модулем 1		92	20	-	20	60	33	
Частина 2.								
Змістова частина 2. Розвиток професійних компетентностей викладача закладу вищої освіти.								
6	Тема 5	Самооцінка професіоналізму педагога: сучасні вимоги	2		2	20	6	
7	Тема 6	Загрози та фейки: Підвищуємо власну медіаграмотність	2		2	10	6	
8	Тема 7	Компетентісний підхід в освіті: ідеологія та проблеми реалізації	2		2	10	6	
9	Тема 8	Міжнародні наукометричні бази даних. Публікація у журналах Scopus та Web	4		4	20		

		of Science						
9	ПК ЗЧ 2						1	9
Разом за змістовим модулем 2		88	10			10	60	27
Усього		180	30			30	120	60

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)										Іспит	Підсумкова оцінка (іспит)
Змістова частина 1					Змістова частина 2						
T1	T2	T3	T4	ПК ЗЧ 1	T5	T6	T7	ПК ЗЧ 2	Max 60		
Max 6	Max 6	Max 6	Max 6	Max 9	Max 6	Max 6	Max 6	Max 9			Max 40

5. Індивідуальні завдання

- Скласти таблицю «Класифікація принципів управління освітою».
- Підготувати презентацію з теми «Державне регулювання інноваційного розвитку освіти».
- Підготувати тези:
  - Передумови розроблення системи професійних стандартів.
  - Етапи розроблення і затвердження стандартів вищої освіти.
- Укласти міні-словник, даючи визначення поняттям: Освітньо-професійні програми (ОПП), Освітньокваліфікаційні характеристики (ОКХ) та Засоби діагностики якості підготовки фахівців (ЗД).
- Скласти програму навчальної дисципліни (навчальну, робочу).
- Підготувати презентацію з теми «Нормативно-правове забезпечення у галузі освіти».
- Підготувати авторський договір (на вибір один):
  - на передачу виключного права на використання твору між викладачем і видавництвом;
  - на передачу невиключного права на використання твору між викладачем і видавництвом;
  - на передачу невиключного права на використання твору між колективом з 3 авторів і видавництвом.
- Написати реферат на одну із запропонованих теми:
  - «Правове регулювання вищої юридичної освіти: історичний аспект».
  - «Болонська декларація «Про європейський простір у сфері вищої освіти» як правова основа процесу інтеграції України в європейський освітній простір».
  - «Основи освітнього права зарубіжних країн».

Під індивідуальною роботою студентів розуміється особливий самостійний вид роботи студентів, який виконується ними в позааудиторний час за завданням викладача, за допомогою його консультацій, але без його безпосередньої участі. До таких видів робіт відносяться: 1) конспект (реферування) монографій і статей; 2) складання тестових завдань; 3) складання програм і проведення соціологічного дослідження; 4) складання словника персоналій.

Вимоги: терміни, теми, критерії оцінки – до кожного конкретного виду робіт узгоджуються між викладачем і студентом і не можуть змінюватись протягом семестру.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Наочний (в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН), евристичний, дослідницький, аналізу, дискусії, діагностики

Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – презентація), семінари.

Наочні: ілюстрація, демонстрація.

Практичні: завдання.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості.

З метою оперативного і якісного засвоєння матеріалу на лекціях і семінарських заняттях використовуються наочні матеріали.

Студент виконує контрольні роботи КР1 за матеріалами 1-ї змістовної частини. За цю контрольну роботу він отримує певну кількість балів (розд. 8). Таким чином здійснюється поточний контроль стосовно 2-ї змістовної частини.

Наприкінці семестру студент надає викладачу результати самостійної роботи у персональному конспекті та вибірково, за вказівкою викладача, їх коментує і на підставі цього отримує певну кількість балів; мінімальна кількість балів при цьому становить 60% від максимуму за цю частину роботи; у іншому разі студент повинен доопрацювати свій конспект і/або подає виконану індивідуальну роботу до складання підсумкової атестації.

Протягом семестру на лекціях і семінарських заняттях студенту надається можливість отримати відповідний навчально-методичний матеріал (на електронних і/або паперових носіях). Цей матеріал додається до персонального конспекту, який повинен містити розгляд питань, що засвідчують самостійну роботу студента над усіма темами навчальної дисципліни.

В окремих випадках (позапланова практика, сімейні обставини, форс-мажорні ситуації тощо) студент в установленому порядку може бути переведений на індивідуальний графік навчання, що оформлюється належним чином. Відвідування студентом лекційних і семінарських занять скорочується, а роль і обсяг його самостійної роботи зростає. Індивідуальні і контрольні роботи виконуються в додатковий (при необхідності) час навчання у повному обсязі.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль
Поточний контроль відбувається методом реферативних виступів, спостереження за виконанням завдань самостійної роботи, співбесіди та індивідуального опитування. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається двома способами: 1) перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру (спостереження); 2) виконання завдань самостійної роботи.
Підсумковий контроль за змістовою частиною
Підсумковий контроль за 1 змістовою частиною - презентація самостійної роботи студента; Підсумковий контроль за 2 змістовою частиною - тестовий контроль
Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якою студент отримує залік – 60 балів.

Рівень засвоєння матеріалу дисципліни здійснюється шляхом проведення поточного контролю (ПК) у вигляді письмової відповіді на завдання різної складності, виконання етапів індивідуального завдання, відповіді на семінарах та підсумкового контролю.

Підсумкова оцінка з дисципліни складається з оцінок, отриманих за поточний контроль, результатів виконання індивідуального завдання відповідей на семінарах та/або за результатами підсумкового семестрового контролю. У разі успішного навчання протягом семестру, тобто виконання індивідуального завдання, отримання мінімально встановленої суми балів по кожному модулю та ін., підсумкова оцінка може бути виставлена без підсумкового контролю.

За всі контрольні заходи (КЗ) протягом семестру студент може отримати від 0 до 100 балів. Умовою допуску студента до КЗ є мінімальна сума балів, яку студент повинен набрати у разі виконання всіх елементів модулів. Якщо студент не набрав мінімальну суму балів, то він не допускається до КЗ і йому рекомендується набрати цю кількість за рахунок виконання додаткового індивідуального завдання.

Студент, який отримав за всі КЗ протягом семестру не менше 60 балів, за його бажанням, може бути звільненим від підсумкового контролю. Студенту, який набрав за всі КЗ менше 60 балів, слід надати йому можливість виконати додаткові види робіт.

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне оцінювання і контроль змістових частин												Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)
Змістова частина 1						Змістова частина 2						
T1	T2	T3	T4	T5	ПК ЗЧ 1	T 6	T 7	T8	T9	T10	ПК ЗЧ 2	
Max 8	Max 8	Max 8	Max 8	Max 8	Max 10	Max 8	Max 8	Max 8	Max 8	Max 8	Max 10	Max 100

8.1. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала рейтингу	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	Задовільно	
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано

1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	
------	---	---	--

8.2. Критерії підсумкової оцінки та система рейтингових балів

Критерії підсумкової оцінки

- «Відмінно» (90-100 балів) – студент засвоїв весь програмний матеріал, він виділяє найбільш суттєве у питанні, добре знає основні положення, демонструє знання фактичного матеріалу, уміє робити висновки, володіє культурою викладу інформації, викладає знання у логічній послідовності.
- «Добре» (74-89 балів) – студент знає програмний матеріал, не допускає у відповіді серйозних помилок, легко виправляє окремі неточності, якщо викладач вказує на них, відповідає без особливих труднощів на додаткові питання, викладає переважно у логічній послідовності, достатньо чітко висловлює свої думки.
- «Задовільно» (60-73 балів) – студент засвоїв у цілому програмний матеріал, знає основні положення курсу, однак знання не досить глибокі, відчуває труднощі при відповіді на уточнюючі і додаткові питання, надає перевагу питанням репродуктивного характеру, не вміє робити логічних висновків, виявляє не високу культуру викладу знань.
- «Незадовільно» (1-59 балів) – не засвоїв більшу частину програмного матеріалу, має тільки певні уявлення про основні положення курсу, при відповіді допускає грубі помилки, які не здатен виправити навіть після коректуючи запитань, не вміє логічно мислити і викладати свою думку.

Система рейтингових балів

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, отриманих за:

- 1) виступ на семінарських заняттях;
- 2) результатів виконання контрольної роботи;
- 3) обов'язкові і додаткові (індивідуальні і самостійні) види навчальної роботи
- 4) атестація.

Обов'язкові види контрольних заходів

1) *Семінарські заняття (8)*: оцінка за відповідь 5 б. Максимальна кількість балів за семінарські заняття дорівнює $5 \text{ б.} \times 8 = 40$ балів.

2) *Поточний контроль*:

Максимальна кількість балів за всі КР дорівнює 40 балів. Розподіл балів по частинам:

КР 1 – 20 балів; КР 2 – 20 балів.

3) *Атестація*: оцінка в 20 балів. Студент отримує атестацію, коли в нього на час атестації здані три теми семінарських занять та складений КР1. Якщо дані пункти не виконані, то студент має змогу під час атестаційної неділі написати КР1 та отримати атестацію.

Додаткові види контрольних заходів (індивідуальна і самостійна робота)

- 4) *Підготовка есе*: максимальна оцінка 10 б.
- 5) *Складання тестових завдань*: максимальна оцінка – 10 б.
- 6) *Складання програми дослідження*: максимальна оцінка – 10 б.
- 7) *Проведення дослідження*: максимальна оцінка – 15 б.
- 8) *Складання словника персоналій*: максимальна оцінка – 10 б.
- 9) *Складання словнику*: максимальна оцінка – 10 б.

9. Рекомендована література

Базова

1. Погребняк С. В. Організаційно-правове забезпечення виховної роботи у вищих закладах освіти Чернігів, 2014. 163 с.
2. Право інтелектуальної власності : Академічний курс : Підручник для студ. вищих навч. К. : Видавничий дім «Ін Юре», 2004. – 672 с.
3. Тамм А. Є. Державна політика і управління в освіті Х. : Вид-во Асоц. д-рів наук держ. упр., 2011. 271 с.
4. Управління інтелектуальною власністю : монографія. К. : «К.І.С.», 2005. 448 с.
5. Шаповал Р. В. Освітня діяльність в Україні: адміністративно-правове дослідження : Х. : Золота миля, 2011. С. 33.

Додаткова

6. **Наука і методика:** Збірник науково-методичних праць. К. : Науково-методичний центр аграрної освіти **2006г. № 5.**
7. Коваленко Д.В. Теоретико-правові основи освіти. Харків: Друкарня Мадрид, 2015. 324 с.
8. Освітнє право: навч. посіб. для студентів гуманітарних ВНЗ. Х: Вид-во НУА, 2011. 188 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nua.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/89/1/osv-pravonp.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Державна інспекція навчальних закладів України [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.dinz.gov.ua>
2. Законодавство України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
4. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.
5. Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.guon.kiev.ua>.
6. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.
7. Державна служба інтелектуальної власності [Електронний ресурс] Режим доступу: http://sips.gov.ua/ua/authors_rights.html.
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2-15 р. № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248409199>